

Bymiljøetaten
v/Runar Nedregård,
Postboks 9336 Grønland,
0135 Oslo
postmottak@bym.oslo.kommune.no

Deres referanse 15/07124

Dato: 21. mai 2015

**«Tøyenvedtaket – Planprogram for Tøyenparken- offentlig høring» -
Høringsinnspill fra Universitetet i Oslo**

Det vises til forslag til planprogram for Tøyen og invitasjon til høring.

Under følger innspill fra Universitetet i Oslo (UiO) ved Naturhistorisk museum (NHM) og Eiendomsavdelingen. Uttalelsen er særlig vurdert i forhold til våre interesser knyttet til Botanisk hage og det planlagte Veksthuset.

Generelle kommentarer

UiO er positive til de fire tiltakene som planlegges lagt til området fra Oslo kommunes side og mener tiltakene vil være med på å løfte områdets attraktivitet og på ulike måter vil bidra positivt til et godt uteområde for byen og bydelen. Vi mener imidlertid at de ulike plangrepene vil ha svært forskjellig effekt i utviklingen av parken jf. vurderingene under.

Når det gjelder badet, vil vi fraråde et stort hovedbad i Tøyenparken, først og fremst fordi det vil beslaglegge en stor del av parken og kreve store trafikkarealer, men også fordi vi oppfatter at et slikt anlegg i liten grad vil være tilpasset bydelens behov. Vi mener derfor at et områdebad vil være å foretrekke.

UiOs kommende utstillingsveksthus vil i praksis være et femte tiltak i Tøyenparken som vil ha stor innvirkning på hvordan området vil fremstå når alt er utbygd og bidra positivt til både identitet og attraktivitet. UiO mener det er viktig å se de eksisterende museumsbygningene og det planlagte veksthuset i sammenheng med det planlagte Vitensenteret slik at det kan legges til rette for mulig sambruk av funksjoner. Plassering av Vitensenteret i forhold til Veksthuset er derfor av betydning for UiO.

UiO er positive til den vedlagte studien som undersøker og påpeker muligheter for flere og forsterkede inngangsporter til Tøyenparken og Botanisk hage. NHM vil understreke behovet for å koble seg på og utvikle innganger der det oppleves naturlig, vurdert ut i fra dagens situasjon og trafikkmønster. Vi understreker imidlertid at Botanisk hage er en verdifull, vitenskapelig

plantesamling og ikke en park. Det innebærer at alle hagens innganger må kunne stenges på nattetid. Det vil være behov for å se nærmere på Monrads gates funksjon når veksthuset er reist – en døgnåpen ferdselsåre vil være vanskelig å forene med museets behov for sikkerhet og mulige løsninger må derfor vurderes nærmere.

Tema som bør utredes

I tillegg til de opplistede temaene som skal utredes, ser vi at gjennomføring og realisering bør vies oppmerksomhet slik at Tøyenparken kan være i bruk gjennom en lang byggeperiode. De planlagte tiltakene har ikke avklart finansiering. Det kan bli en flaskehals med hensyn på gjennomføringstidspunkt. De ulike hovedtiltakene bør derfor kunne fungere enkeltvis, mens andre tiltak er under bygging.

De overnevnte forholdene bør utredes nærmere i konsekvensutredningen.

Noe man også bør være oppmerksom på i forbindelse med utredning av Tøyenparken er at revidert program for Veksthuset kan innebære behov for et noe større areal sørover fra eksisterende avgrensning for tiltaket Veksthus. Dette forholdet utreder UiO i forbindelse med nytt byggeprogram.

Innspill til de foreslåtte plangrepene

Vurdering av plangrep 1:

UiO er opptatt av at det har stor verdi å opprettholde og forsterke en kontinuerlig grønn forbindelse mellom Botanisk hage og Tøyenparken.

Plasseringen av Vitensenteret i alt 1 vil stenge igjen denne viktige forbindelsen. En slik plassering av vitensenteret, deler opp det store landskapsrommet på en uheldig måte og hindre opplevelsen av åpenhet og helhet i parkrommet.

Vitensenterets plassering i dette alternativet vil dessuten redusere nødvendig lysinnfall i det planlagte veksthuset idet vitensenteret er plassert svært nær og på sydsiden av veksthuset.

Av de alternative lokaliseringforslagene for badet vil vi anbefale alternativ 1, men nedskalert i størrelse. Her vil det nye badet ligge på en hylle og således ikke forstyrre hoveddelen av Tøyenparken. Denne plasseringen vil gi god tilgjengelighet for den store befolkningsveksten på Ensjø/Hovinbyen.

Plassering av badet i Alternativ 1 gjør det også mulig å bevare og foredle et viktig historisk spor i landskapet som de to portnerstuene og almealleen som strekker seg ned mot Tøyen Hovedgård i Botanisk hage representerer.

Vurdering av plangrep 2:

UiO-NHM vurderer at dette alternativet har mange fordeler. Lokk over/ eller Finnmarksgata lagt i kulvert er med på å forsterke åpenheten og sammenhengen i parkområdet. Et slikt grep vil også skape gode felles utearealer som kan aktiviseres og tas i bruk både av Veksthuset og Vitensenteret.

Forslaget ivaretar gode siktlinjer, orientering og oversikt når man kommer ut fra T-banen.

Plasseringen av Vitensenteret er god fordi den åpner for mulighet for felles funksjoner som inngangsområde og annonsering med Veksthuset. Denne plasseringen av Vitensenteret muliggjør en forsterket grønn forbindelse mellom Botanisk hage og Tøyenparken.

Plassering av badet på Caltexløkka gir god tilgjengelighet fra T-bane, men hindrer en god forbindelse mellom Kampen og Tøyenparken. En slik plassering vil også bety riving av det viktige historiske sporet som de to portnerstuene og den gamle alleen utgjør. En slik plassering vil gi et framtidig bad et svært fremtredende uttrykk i Tøyenparken og vil legge beslag på en viktig idrettsarena for bydelens innbyggere.

Det anses positivt at atkomst til T-banen er trukket inn mot parkområdet. Det øker tilgjengeligheten til og synligheten av destinasjonene – i særdeleshett i dette plangrepet.

I dette alternativet er Munchmuseet revet, men en evt gjennomføring av dette ser ikke ut til å være en forutsetning for gjennomføring av planen, noe vi anser som positivt i forhold til fremdrift og gjennomføring. Riving av Munchmuseet gir andre muligheter for åpenhet, annonsering og aktivisering enn de plangrepene der eksisterende bygning bevares. .

Vurdering av plangrep 3:

Plangrep 3 kan ikke anbefales av UIO. Et stort bad plassert helt inn mot Botanisk hage vil gi store negative konsekvenser for NHM. Det vil reise en ny stor vegg mot øst og etablere en barriere mellom Tøyenparken og Botanisk hage. Dette plangrepet stenger for potensialet for den åpne parken. Forslagets plassering av vitensenter reduserer muligheter for felles funksjoner som inngangsområde og annonsering med Vitensenteret og Veksthuset.

Veksthuset og Botanisk hage blir lite synlig/eksponert pga. tung bebyggelse med samlet bad og Vitensenter.

Løsningen vil på en negativ måte dele området i tre ulike avsnitt med 1) Botanisk hage, 2) sentral del med Veksthus/bad/Vitensenter og 3) Tøyenparken, som tre adskilte enheter, fremfor å gi opplevelsen av interessante punkter i en stor helhetlig park.

Vurdering av plangrep 4:

UiO er usikre på realismen knyttet til fremdrift i dette alternativet idet det forutsetter riving av eksisterende museumsbygning. Dette kan bety en uheldig og uforutsigbar utsettelse av Vitensenteret.

Forslaget gir en større åpenhet i parken enn alternativ 3 Vitensenterets avstand fra Veksthuset i dette forslaget gir ikke like gode muligheter for felles funksjoner som f.eks. i plangrep 2.

Oppsummering

- Åpenheten i området må ivaretas og forsterkes (ivaretas i plangrep 2 og i en viss grad plangrep 4)
- Plasseringen av Vitensenteret er best i plangrep 2 fordi det gir muligheter for fellesfunksjoner med Veksthuset
- Områdebad bør velges fremfor hovedbad, og badet bør lokaliseres på nåværende badetomt (plangrep 1)
- Tiltakene bør plasseres med tanke på at det skal være lett å orientere seg i området (best løst i plangrep 2 og 4)
- Områdets og de ulike tiltakenes brukbarhet under en lang byggeperiode bør tillegges vekt i konsekvensanalysen
- Sikkerhetsaspektene for Botanisk hage og museumsanlegget må kunne ivaretas også under og etter utbygging av området

Med hilsen